

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVADESET I DEVETA NEDJELJA KROZ GODINU
SIN ČOVJEČJI DOŠAO JE
DA ŽIVOT SVOJ DADE
KAO OTKUPNINU ZA MNOGE

LISTOPAD

**DVADESET I DEVETA NEDJELJA
KROZ GODINU;**
Vendelin; Irena; Miroslava

Pon. 21. Uršula; Zvezdan; Hilarija
Uto. 22. Ivan Pavao II.; Marija Saloma
Sri. 23. Ivan Kapistran; Borislav; Severin
Saloma
Čet. 24. Antun M. Claret; Jaroslav
Pet. 25. Katarina Kotromanić; Krizant i Darija
Sub. 26. Demetrije; Dmitar; Zvonimir

MEDITACIJA

Obrat 3

SLUŽBA RIJEČI

XXIX. NEDJELJA KROZ
GODINU

ČITANJA

Sin Čovječji došao je da život svoj
dade kao otkupninu za mnoge 4

HOMILIJA

Isus na sajmu karijera 8

KATEHEZA

Krist kao Veliki svećenik 10

Mali vjeronaučni leksikon 14

SPOMENDAN

Antun Marija Claret 15

NAŠI POKOJNI 16

Naslovnica

Slika preuzeta s: <https://interruptingthesilence.com>

mihael

28/2024.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVIII. (2024.), broj 28 (617); DVADESET I DEVETA NEDJELJA KROZ GODINU 20. listopada
2024.

Kontakt:

vIč. **Željko Rakošec**, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 22 715, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

Obrat

Zebedejevi sinovi prilaze Isusu s besramnim zahtjevom, koji ponovno pokazuje potpuno nerazumijevanje između učenika i Učitelja.

On je upravo, po treći put, najavio svoju muku (Mk 10,32-34) s najkrvavijim i najdetaljnijim opisom do tada, a učenici traže počasno mjesto, moć, zapovijedanje. Ne, doista ništa nisu razumjeli. Isus, veliki Isus, ne snebiva se pred Jakovom i Ivanom, ne prigovara im, nego kreće od početka, naučava, objašnjava. Ponovno.

Koliko samo i mi trebamo dopustiti srcu da se promijeni njegovom riječi!

Često susrećem brojne umorne kršćane, muškarce i žene koji misle da već sve znaju, koji se ne mogu iznova iznenaditi, preispitati se u svjetlu Isusove riječi, koji slave euharistiju bez radosti i bez strasti...

Danas nas Rabi iz Nazareta poziva da dobro načulimo uši, i da se čitajući njegovu Riječ promijenimo.

Isus je vrlo jasan: slijediti ga podrazumijeva potpuni obrat logike svijeta: „Nije tako među vama!“ (Mk 10, 43). Tko želi biti najveći, neka bude poslužitelj, tko želi biti prvi, neka svima bude sluga. Volim naglasiti da je to ponajprije Isusov stil života, a onda bi trebao biti i stil života učenika.

Poslužitelj sam ili sluga, ne zato da bih se ponizio ili zato što ništa ne vrijedim, nego zato što je Isus izabrao taj put da bi mi pokazao Očevo lice; želim li gledati njegovim očima, moram se upravo tako ponašati.

Stajem na zadnje mjesto da bih bio s Isusom, da bih gledao stvari onako kako ih On gleda, da bih naučio služiti Bogu i braći, a ne samo služiti se njima.

Pokušat ću pojasniti česti nesporazum.

Potpuni obrat koji Isus predlaže namijenjen je svima, ne samo nekom bogatašu ili političaru koji je trenutačno na vlasti. Nitko ne može reći: ja nemam vlast, nikada nisam upravljao u životu i stoga sam u redu; ta Riječ nije namijenjena meni... Razmisli koliku moć ima namršteno lice kojim se obraćaš supruzi, svađa sa susjedom, neprihvaćena prijateljeva isprika, nerazjašnjena rasprava s tvojim roditeljima, uvrjeda kolege, uskraćeni pozdrav nekom članu rodbine ...

Dakle? Još uvijek misliš da nemaš nikakvu vlast? Uvjeren si da si izuzet iz obrata o kojem evanđelje govori?

Hrabro! Dopustimo da nas Isusov poziv dostigne i preokrene, dopustimo njegovoj logici, njegovim izborima i njegovu stilu da zaraze i preokrenu naš život.

Prvo čitanje: Iz 53, 10-11

Žrtvuje li život svoj kao naknadnicu, vidjet će potomstvo.

Čitanje Knjige proroka Izaije

Svidjelo se Gospodinu
pritisnuti ga bolima.

Žrtvuje li život svoj kao naknadnicu,
vidjet će potomstvo, produžiti sebi dane
i Gospodnja će se volja po njemu ispuniti.

Zbog patnja duše svoje vidjet će svjetlost
i nasititi se spoznajom njezinom.

Sluga moj pravedni opravdat će mnoge
i krivicu njihovu na sebe uzeti.

Riječ Gospodnja

Ovaj kratki odlomak iz Četvrte pjesme o Sluzi Jahvinom izražava temeljnu misao o smislu patnje koju taj pravednik podnosi. Rečenica „Gospodinu se svidjelo pritisnuti ga bolima“ jasno pokazuje da je ono što Sluga Jahvin trpi u okviru Božjega plana, a smisao njegove patnje izjednačuje se sa smislom žrtve naknadnice za grijeh o čemu nalazimo propis u Levitskom zakoniku (5,5-6) gdje osoba koja sagriješi priznaje svoj grijeh i prinosi žrtvu, te svećenik nad njom obavlja obred pomirenja.

Ta slika žrtve naknadnice veoma je prikladna da bi se opisala žrtva u kojoj se Sluga Jahvin žrtvuje za tuđe grijeh. Naime, u obredu pomirenja dvije su stvari vidljive, a jedna skrivena. Vidljiv je grijeh koji je počinjen i koji se priznaje i vidljivo je samo žrtvovanje u kojem se kolje i prinosi na žrtvenik propisana žrtvena životinja. No, sami smisao žrtve, to jest pitanje zašto se pomirenje izvršava na taj način, nije vidljivo nego je skriveno u otajstvu povjerenja u Božje zapovijedi i njegov plan spasenja. Tako je i sa Slugom Jahvinim. Dok je njegova patnja vidljiva i detaljno opisana, sami smisao njegove patnje ostaje skriven u riječima da se sve to događa po Božjem naumu i da će zbog svojih patnja Sluga Jahvin biti nagrađen.

Izraz „vidjet će svjetlost“ po sudu stručnjaka označava vjeru u uskrsnuće koja se u kasnijim biblijskim tekstovima izražava sve jasnije i otvorenije. Stoga ne čudi da se ovaj tekst primjenjuje ne otajstvo Isusove muke, smrti i uskrsnuća, u kojem se ono stoje skriveno objavilo svakomu tko vjeruje.

Otpjevni psalam: Ps 33, 4-5.18-20.22

**Neka dobrota tvoja, Gospodine,
bude nad nama, kao što se u
tebe uzdamo!**

Prava je riječ Gospodnja
i vjernost su sva djela njegova.
On ljubi pravdu i pravo:
puna je zemlja dobrote Gospodnje.

*****

Evo, oko je Gospodnje
nad onima koji ga se boje,
nad onima
koji se uzdaju u milost njegovu:
da im od smrti život spasi,
da ih hrani u danima gladi.

*****

Naša se duša Gospodinu nada,
on je pomoć i zaštita naša.
Neka dobrota tvoja, Gospodine,
bude nad nama
kao što se u tebe uzdamo!

*****

Psalam 33 himan je o Bogu pravedniku koji ljubi pravedna čovjeka. U odabranim redcima današnjeg otpjevnog psalma ističu se elementi nagrade koju je Bog pripremio za one koji ga se boje i uzdaju se u njegovu milost. Vrhunac te nagrade je spas od smrti koji se u ovom psalmu može shvatiti na dva načina. U prvom redu spas od smrti može se odnositi na neki događaj u kojem je psalmist osjetio Božju pomoć u smrtnoj opasnosti. Međutim, taj izraz može se shvatiti i u punijem smislu tako da se odnosi na vjeru u uskrsnuće na vječni život gdje je smrt potpuno pobijeđena.

Drugo čitanje: Heb 4, 14-16

Riječ Božja prosuđuje nakane i misli srca.

Čitanje Poslanice Hebrejima

Braćo:

Imajući dakle velikoga Velikog svećenika koji prodrije kroz nebesa - Isusa, Sina Božjega - čvrsto se držimo vjere.

Ta nemamo takva velikog svećenika koji ne bi mogao biti supatnik u našim slabostima, nego poput nas iskušavana svime, osim grijehom.

Pristupajmo dakle smjelo prijestolju milosti da primimo milosrđe i milost nađemo za pomoć u pravi čas!

Riječ Gospodnja

Poslanica Hebrejima koja Isusa naziva Velikim svećenikom često ističe koliko njegovo vječno svećeništvo nadilazi prolazno levitsko svećeništvo koje je Kristovom žrtvom završilo svoju ulogu. Tako dok je levitski Veliki svećenik jednom godišnje ulazio u Svetinju nad Svetinjama, Isus Krist je jednom zauvijek prodro kroz nebesa i otvorio pristup Božjem prijestolju.

Za pisca Poslanice Hebrejima to je temeljni sadržaj kršćanske vjere. Naime, u njegovu pozivu „čvrsto se držimo vjere!“, za riječ „vjera“ upotrebljava grčki pojam „homologia“ koji ne označava vjeru u apstraktnom smislu, nego se odnosi upravo na njezin sadržaj koji je priopćiv te ga se treba držati i naviještati.

Nastavak teksta u kojem se govori o Isusu kao supatniku u našim slabostima pak ističe da na sadržaj te vjere ne spada samo jedan njegov segment, nego čitav Isusov život. Kušnje kojima je Isus bio iskušavan nisu samo one koje je doživio kad je postio četrdeset dana u pustinji ili one u posljednjim danima muke i smrti, nego se odnose na sva iskušenja koja čovjek prolazi u svom životu. Jedino iskustvo koje Isus nije imao jest iskustvo pada u grijeh. No, to ne umanjuje njegova čovještva niti ga udaljava od grešnih ljudi. Naprotiv, upravo zbog toga što nije upao u grijeh Isus privodi Prijestolju milosti sve koji se drže vjere u njegovu spasenjsku snagu.

Komentar 1., 2. čitanje i psalam: Služba riječi269/12

Evandjelje: Mk 10, 35-45

Sin Čovječji došao je da život svoj dade kao otkupninu za mnoge.

Čitanje svetog Evandjelja po Marku

U ono vrijeme:

Pristupe Isusu Jakov i Ivan, sinovi Zebedejevi, govoreći mu:

„Učitelju, htjeli bismo da nam učiniš što te zaištemo.“

A on će im:

„Što hoćete da vam učinim?“

Oni mu rekoše:

„Daj nam da ti u slavi tvojoj sjednemo jedan zdesna, a drugi slijeva.“

A Isus im reče:

„Ne znate što ištete. Možete li piti čašu koju ja pijem, ili krstiti se krstom kojim se ja krstim?“

Oni mu rekoše:

„Možemo.“

A Isus će im:

„Čašu koju ja pijem pit ćete i krstom kojim se ja krstim bit ćete kršteni, ali sjesti meni zdesna ili slijeva nisam ja vlastan dati - to je onih kojima je pripravljeno.“

Kad su to čula ostala deseterica, počеше se gnjeviti na Jakova i Ivana. Zato ih Isus dozva i reče im:

„Znate da oni koji se smatraju vladarima gospoduju svojim narodima i velikaši njihovi drže ih pod vlašću. Nije tako među vama! Naprotiv, tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj! I tko hoće da među vama bude prvi, neka bude svima sluga. Jer ni Sin Čovječji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj dade kao otkupninu za mnoge.“

Riječ Gospodnja

Isus s učenicima, ranokršćanski Sarkofag, 5. st., Musée des Beaux-Arts de Lyon, <https://www.sonntagsblatt.de>

Na temelju prethodnih reakcija Isusovih učenika, ne začuđuje dijalog u odlomku Evanđelja po Marku. Isus je nedaleko Jeruzalema, mjesta za kojeg im je rekao da će u njemu doživjeti poniženje, mučenje i smrt... Sada su prijeteći događaji tako blizu, gotovo pred vratima... Međutim, Njegovi učenici ne proživljavaju dramu svoga Učitelja. Iako razum govori da će se dogoditi nešto neželjeno (jer koliko god raste broj učenika, raste i protivljenje Isusu), iako im je On sam to najavio... Upravo u ovim trenucima do izražaja dolazi u čovjeku duboko zapretana ambicija – biti moćan, zauzeti prve pozicije, biti netko i to bez obzira na način i trenutak! Dok se On bliži vrhuncu predanja Ocu u smrt za ljude, oni su na vrhuncu borbe za prva mjesta! Za moć koja to nije. Za ono što samo nalikuje veličini. Toliko je jaka ambicija da nikada ne prestaje.

Možete li piti čašu koju ja pijem, ili krstiti se krstom kojim se ja krstim? Nisu Isusa zamolili u stilu „molimo Te“ nego prva mjesta traže kao nešto na što imaju pravo (F. Armellini)! Bez da se pitaju što znači kraljevstvo Božje i kakvi su principi života u njemu! Isus im prvo postavlja jasnu dijagnozu: ne znate što ištete! Stoga ih vraća upravo na principe: možete li piti čašu...krstiti se krstom..? Čaša je znak nečijeg dostojanstva, društvene pozicioniranosti, ali i simbol usuda koji je s tim povezan. Krštenje jest uranjanje u teškoće pa i smrtnu pogibao te potom izranjanje na novi početak. Mogu li živjeti i umrijeti onako kao Isus? Misle da mogu. U beskrajnoj nježnosti Isus im priznaje da će piti Njegovu čašu i biti kršteni Njegovim krstom – kao da oni to mogu po sebi, kao da i sudjelovanje u njegovu životu, smrti i uskrsnuću nije Njegov dar. No, dobiti prva mjesta u Kraljevstvu nije stvar zasluga niti ljudskih obzira. To je Očev dar...kao i sve ostalo.

Dva brata, Ivan i Jakov, htjeli bi da se odnosi u Kraljevstvu Božjem uređuju po uzoru na zbivanja u zemaljskim kraljevstvima (otkud su sigurni da bi prema takvim kriterijima zaslužili prva mjesta?). A Isus Crkvu osniva upravo zato da promijeni kriterije ponašanja u zemaljskom društvu! Jer Njegova Crkva jest prodor Kraljevstva koje treba preobraziti našu stvarnost. Ostala deseterica se ljute na braću, dakle nisu ni oni imuni od zaraze ambicijom! Najuzi krug Njegovih učenika jest ni manje ni više nego direktno suprotstavljen logici Crkve i Kraljevstva! Evanđelje šokira. No, koliko god da su učenici zbunjeni, rastreseni pod naletom nagona i ambicija, još više – i to pozitivno – šokira Učitelj! On ih gleda i – podnosi ih. Iščekuje njihovo sazrijevanje. Stoga ovaj evanđeoski odlomak, dok oslikava nutarnje nesnalaženje učenika i potrebu napredovanja, istovremeno priča priču o Isusovoj beskrajnoj strpljivosti sa svojim sporim i sebičnim učenicima. Da, Sluga Gospodnji opravdat će mnoge... Počevši od svojih najbližih. Toliko je uviđavan i dobrohotan da je pravo oslobođenje učenikovoj opterećenoj savjesti i svijesti o vlastitoj nemoći i ograničenosti. Svojim hajdete za mnom prepunim nade uvijek iznova rađa želju učenika da učini novi korak, bliže Kraljevstvu. Preporuča one koji imaju preporučiti svijet!

Isus na sajmu karijera

Uz mnogovrsne oblike tržišnog natjecanja postoje odnedavno i *Sajmovi karijera*. Rječnik stranih riječi objašnjava da se karijerom naziva „uspješno uzdizanje na području društvene, službene, znanstvene i druge djelatnosti”. Kad se za nekoga kaže da je napravio zavidnu karijeru, znači da je ostvario društveni uspjeh. Praviti dakle karijeru smatra se nečim pozitivnim i poželjnim. Kad se nekome pak kaže da je karijerist, to, prema istom Rječniku, znači da je „čovjek koji bezobzirno i puzavo, besprincipijelno i neskrupulozno ide za stjecanjem što većeg položaja u službi - laktaš”.

U evanđeoskom ulomku koji čitamo ove nedjelje, Isus se okomio na karijeriste među svojim učenicima: „...tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj!”

Što to znači? Smije li vjernik težiti za karijerom? Kako Isus gleda na „uspjeh u karijeri”?

Pravo govoreći, Isus ne osuđuje karijeru ili težnju za društvenim uspjehom. On ne kaže da je to loše, „ako tko želi biti prvi”.

Samo upozorava na društvenu dimenziju naših ambicija. Naš uspjeh ne smije biti na štetu, nego na sreću bližnjega svoga. Svakoga je čovjeka Bog darovao ljudskoj zajednici. Svaki je čovjek nama darovan i svaki od nas darovan je svim ljudima. I sposobnosti naše kojima smo obdareni, primili smo na sreću svih ljudi.

Isus je upravo tako živio da je njegov život bio dar ljudima. Zato je govorio da Sin Božji nije došao da vlada, nego da služi. On kaže ženi Samarijanki: „Kad bi ti znala dar Božji i tko je onaj koji ti govori” (Iv 4, 10). Isus je dakle dar u kojemu se sam Bog nama daruje. Najveće Božje darivanje očituje se kad Isus daruje svoj život za spasenje ljudi. Upravo na tom putu za Jeruzalem, na putu za konačno darivanje u smrti, Isus traži od svojih učenika da „i mi dadnemo svoj život za braću svoju” (I Iv 3,16). Isusov je dakle zahtjev: biti prvi za druge.

Društvene pozicije donose životne pogodnosti: materijalna dobra, moć i ugled. Stoga se mnogi ljudi „bezobzirno i puzavo, besprincipijelno i neskrupulozno” oduvijek bore za te pozicije. To je karijerizam koji Isus osuđuje. Stara izreka kaže: *Svak' se vere na vrh stola da sjedne, a kad dođe do besjede, volio bi da ne sjede.*

Povijesno iskustvo potvrđuje da ima mnogo ljudi koji žude za prvim mjestima radi pogodnosti i koristoljublja. Tako dakle mnogi neodgovorni ljudi dolaze na prva mjesta. Stoga kršćanski vjernik koji je svjestan svojih sposobnosti ne smije uzmicati pred odgovornošću u svijetu. On se sa svojim sposobnostima mora natjecati da bude prvi i pravi poslužitelj ljudima.

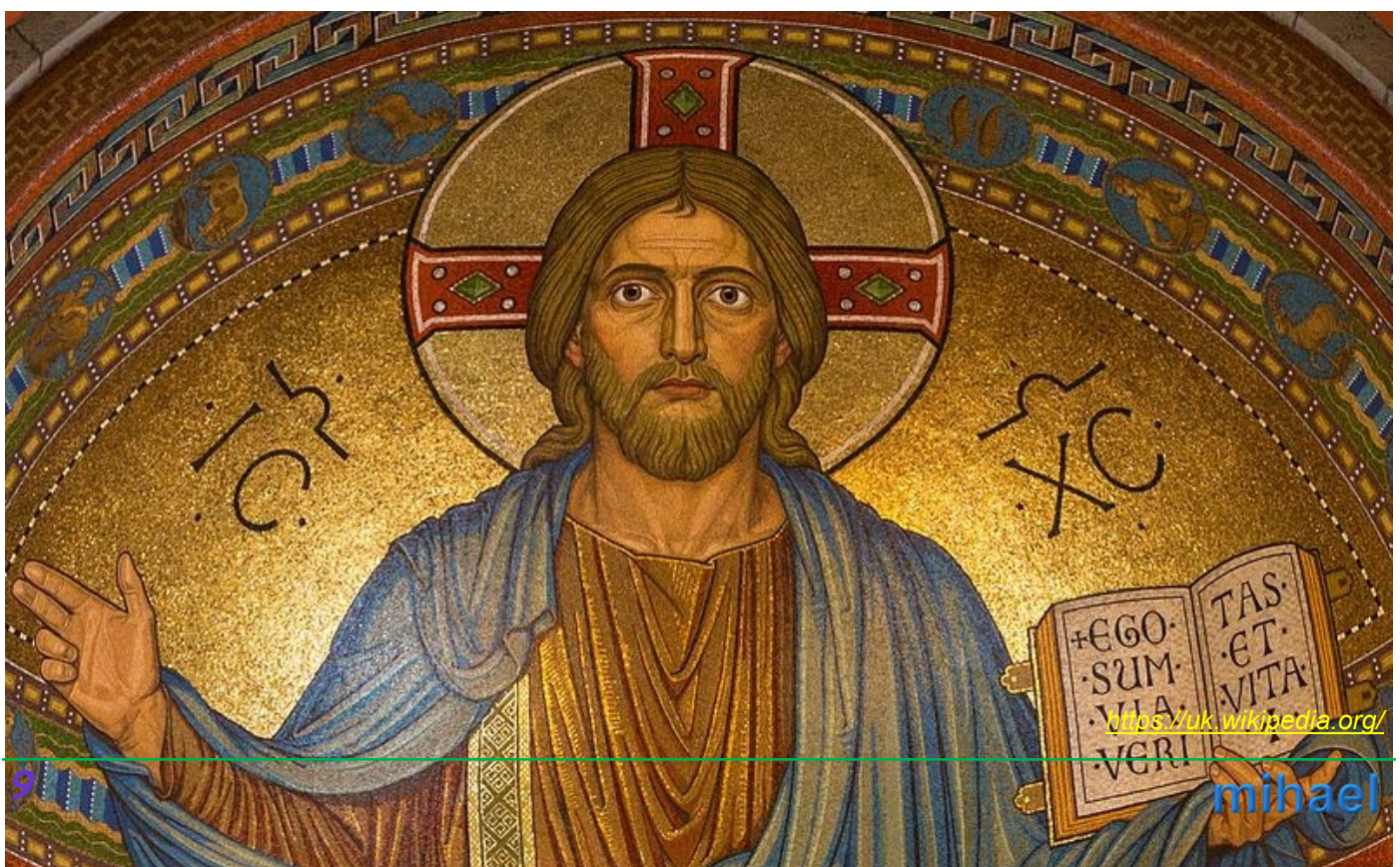
Kad je neki kršćanski vjernik svjestan svojih sposobnosti, on se mora staviti na raspolaganje društvenoj zajednici. Kršćanin ne smije opće dobro prepustiti karijeristima. On zapravo mora biti prvi kako bi svoje

sposobnosti koristio za dobro ljudi. Ali neka na posljednje mjesto stavlja svoju osobnu korist i svima bude poslužitelj.

Isus nam pruža primjer: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka me slijedi" (Mt 16, 24).

Tako će postići Isusovu karijeru.

Fra Ivan Nimac, *Odora i vjera: Crkva u vojsci i policiji*, Karin, 2023.

Krist kao Veliki svećenik

Poslanica Hebrejima donosi pred čitatelja lik Krista kao Velikoga svećenika. Nije poznato tko je njezin autor, a nagađa se da je pisana Židovima koji su prihvatili kršćansku vjeru ili možda kršćanima iz poganstva koji su osobito simpatizirali starozavjetne židovske ustanove kao što je Hram i svećeništvo.

Stoga je velika pozornost posvećena govoru o Kristovu svećeništvu i o njegovu jedinstvenom bogoslužju. Neki misle da je ova poslanica upućena židovskim kršćanima koji su žalili za sjajem staroga hramskoga bogoslužja, bilo da je to žaljenje prouzročilo razorenje Hrama 70. godine, bilo da ga je prouzročio raskid između kršćanstva i židovske vjerničke zajednice.

Krist - naš brat

Poslanica pred očima ima Isusa Krista čija je veličina prethodno predstavljena (usp. Heb 1,1-14). On je Sin Očev po kojemu je Otac progovorio nama. On je „odsaj Slave i otisak Bića njegova i sve nosi snagom riječi

svoje, pošto očisti grijehe” te „sjede zdesna Veličanstvu u visinama” (1,3-4). O ulozi ovoga Sina Božjega svjedoče brojni starozavjetni tekstovi (usp. 1,5-13). On je podnio muku na korist ljudima (usp. 2,8-9).

U takav kontekst smješten je odlomak koji je ovdje predložen za čitanje. Kad se na početku kaže da je „dolikovalo” da Otac provede Sina kroz patnju, misli se na Božji spasiteljski naum. Sve je tako određeno sa samo jednom svrhom – da mnogi sinovi budu privedeni slavi (usp. 2,10). To pak ima smisla jer su „i Posvetitelj i posvećeni – svi od jednoga” (2,11). Posvetitelj je Isus Krist, a posvećeni su oni koji su njegovi, to jest kršćani. I Krist i kršćani imaju zajedničkoga Oca. Zato se Krist ne stidi kršćane nazivati braćom (usp. 2,12) jer to doista i jesu.

Pritom su navedene riječi psalma koje su primijenjene na Krista. Cijeli Psalam 22 govori o patnjama i nadama pravednika. Započinje riječima: „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?” (Ps 22,1). Od samih početaka kršćanstva, već u vrijeme nastanka evanđelja, kršćani su ovaj psalam povezivali s Kristovim vazmenim otajstvom, pa ga stavljaju i na Isusova usta dok on visi na križu. U psalmu se spominju probodene

<https://tabor.hr>

ruke i noge, kao i haljine koje su kockom razdijeljene (usp. 22,17-19). Iz muke, molitelj se u psalmu okreće s pouzdanjem Bogu da ga spasi (usp. 22,20-22). I tada dolaze riječi: „A sada, braći ću svojoj naviještati ime tvoje, hvaliti ću te usred zbora” (22,23). Kristova muka, smrt i uskrsnuće postaju navještaj Božjega imena ljudima, onima koji su njegova braća.

Krist - milosrdni svećenik

Sljedeća dva kratka starozavjetna navoda preuzeta su od proroka Izaije: „Čekat ću Gospodina koji je lice svoje sakrio od doma Jakovljeva – u njega ja se uzdam. Evo, ja i djeca koju mi Gospodin dade Izraelu smo znak i znamenje od Gospodina nad vojskama što prebiva na gori sionskoj” (Iz 8,17-18). Prorok i „djeca koju mu je Gospodin dao”, to jest oni koji ga slušaju, znak su svima. Oni su znak svojim čekanjem. Taj znak postaje jasan kad završi čekanje, jer Izaija kaže: „Gospodin čeka čas da vam se smiluje, i stog izgleda da vam milost iskaže, jer Gospodin je Bog pravedan – blago svima koji njega čekaju” (30,18). Čekanje je oznaka vjere, a smilovanje je oznaka Boga. Krist ostvaruje smilovanje, a čeka zajedno s nama. Tu je njegova izvanredna uloga.

Poslanica Hebrejima, nakon što je prethodno naglasila veličinu Sina i njegovo zajedništvo s Ocem, sada naglašava važnost utjelovljenja, to jest činjenice da je postao jednak nama u svemu osim u grijehu. Time, on koji je „dijete” slično kao što smo i mi „djeca” istoga Oca, uzimajući naše čovječstvo na sebe, preuzima i našu muku borbe protiv đavla, protiv Zloga (usp. Heb 2,14). On konačno ostvaruje oslobođenje svih ljudi iz ropstva smrti (usp. Heb 2,15).

U ovoj posredničkoj ulozi između Boga i čovjeka Krist je pravi svećenik, a predstavljen je kao „milosrdan” i „ovjerovljen Veliki svećenik” koji stoji „u odnosu prema Bogu kako bi okajavao grijeha naroda” (2,17).

Izrazom okajanje grijeha misli se na obred koji je vršen u jeruzalemskom hramu na Dan pomirenja. Glagol okajavati prevodi grčki glagol hilaskomai koji dolazi od istoga korijena kao i imenica hilasmos, koja u grčkom prijevodu Staroga zavjeta znači i pomirenje u izrazu Dan pomirenja. Okajavati grijeha ovdje znači uklanjati grijeha, bilo da to čini sam Bog ili posredstvom svećenika na način kako je to Bog ustanovio.

Krist je „milosrdan” Veliki svećenik jer suosjeća s narodom, nije udaljen ni odijeljen od naroda, nego je utjelovljenjem u potpunosti združen s čovjekom. Takav je Veliki svećenik „poput nas iskušavan svime, osim grijehom” (4,15).

Poslanica Hebrejima detaljno predstavlja ulogu toga Velikoga svećenika koji „prinosi darove i žrtve za grijeh” (5,1), ali naglašava da on nije poput onih običnih velikih svećenika koji su morali na Dan pomirenja prinositi najprije žrtve za svoje grijeha pa tek onda za grijeha naroda (usp. 5,3), jer Krist nije imao grijeha. Njegovo se milosrđe očituje u tome što je „u dane svoga zemaljskog života sa silnim vapajem i suzama prikazivao molitve i prošnje onomu koji je mogao spasiti od smrti” (5,7). Na taj način, svojom mukom koja je osmišljena molitvama i prošnjama, postao je „svima koji ga slušaju začetnik vječnoga spasenja” (5,9). Milosrđe Krista, Velikoga svećenika, ostvaruje se u vječnom spasenju njegove braće.

Krist - ovjerovljeni i vjerni svećenik

On je i „ovjerovljen” Veliki svećenik. Grčka riječ *pistos* može se prevesti i ‘ovjerovljen’ i ‘vjeran’. Kako to često biva u Svetom pismu, nije dobro zanemariti dvoznačnost ove riječi. Najprije, on je ovjerovljen od Oca jer je njegov Sin (usp. 3,1-6) i jer je „prodro

kroz nebesa” (usp. 4,14). On je također i vjeran jer ustraje u pouzdanju u Oca. Zato su i kršćani pozvani biti vjerni tako što će ustrajati u pouzdanju u Boga (usp. 3,7-15).

Milosrdni i ovjerovljeni Veliki svećenik „okajava grijeha naroda” (2,17). Kao što je u Starom zavjetu veliki svećenik jednom godišnje, na Dan pomirenja, ulazio u Svetinju nad svetinjama s krvlju žrtvenoga jarca kako bi njome poškopio pomirilište na Kovčegu saveza i time ishodio oproštenje grijeha za sav narod, tako sada Isus Krist kao jedini pravi Veliki svećenik ulazi u Svetinju nad svetinjama koja je na nebesima i jednom zauvijek i daje vječno otkupljenje. Poslanica Hebrejima ovako o tome govori: „Krist se pojavi kao Veliki svećenik budućih dobara pa po većem i savršenijem Šatoru – nerukotvorenu, koji nije od ovoga stvorenja – i ne po krvi jaraca i junaca, nego po svojoj uđe jednom zauvijek u Svetinju i nađe vječno otkupljenje” (9,11-12).

Krist tako, po svojoj mucu, smrti i uskrsnuću, ulazi u samo nebo i za nas se pojavljuje pred licem Božjim i svojom žrtvom dokida naš grijeh (usp. 9,24-28). Zato je ovo „prijestolje milosti” otvoreno i za nas pa nas pisac poslanice poziva da smjelo pristupimo te da primimo milosrđe i milost nađemo (usp. 4,16). Izraz *prijestolje milosti* označava Božje *prijestolje* kojemu je Sin zdesna (usp. Heb 8,1; 12,2), no *prijestolje* pripada i samome Sinu (usp. Heb 1,8).

Rembrandt van Rijn, Milosrdni Samaritanac, <https://www.artbible.info>

Milosrđe - poziv na obraćenje

Papa Franjo, potaknut ovim riječima Poslanice Hebrejima, kaže: „Neka riječ oproštenja dopre do sviju i neka poziv da se iskusi milosrđe nikoga ne ostavi ravnodušnim. Svoj poziv na obraćenje s još većim žarom upućujem onima koji su zbog svoga načina života i vladanja daleko od Božje milosti. Tu prije svega mislim na muškarce i žene, pripadnike neke od zločinačkih organizacija. Za njihovo ih dobro molim da promijene život. Tražim to od njih u ime Sina Božjega, koji, premda je odbacio grijeh, nije nikada odbacivao grešnika... Isti je poziv upućen osobama koje sudjeluju u korupciji ili je potpomažu. Ta gnojna rana društva teški je grijeh koji vapi u nebo, jer potkopava same temelje osobnoga i društvenoga života... Da bi ju se iskorijenilo iz osobnoga i društvenoga života, nužne su: mudrost, budnost, čestitost, transparentnost, kao i hrabrost da se prokaže svaku zloporabu... Ovo je povoljan trenutak da se promijeni život! Ovo je vrijeme da dopustimo da nam srca budu

dirnuta! Kada smo suočeni s počinjenim zlom, pa i teškim zločinima, to je prilika da poslušamo vapaj nevinih ljudi kojima su oteta njihova dobra, dostojanstvo, osjećaji, sam njihov život” (Lice milosrđa, 19).

Papa ovime zapravo poziva da doista smjelo pristupimo Prijestolju milosti. Smjelost je potrebna jer taj čin podrazumijeva promjenu života. Krist je za nas sve učinio kao Veliki svećenik. Put nam je otvoren. Samo trebamo krenuti! Samo se trebamo pokrenuti! I tada ćemo primiti milosrđe i naći milost.

Fra Darko Tepert, <https://www.svjettorijeci.ba>

Mali vjeronaučni leksikon

Pobačaj

Pobačaj (lat. **abortus**), prirodno ili umjetno prijevremeno prekidanje trudnoće. Uglavnom sve religije osuđuju ga kad je nasilan i svojevoljan.

Židovstvo, kršćanstvo i islam osuđuju pobačaj kao prekršaj Božje zapovijedi (Ne ubij!). Drže da je taj zakon iznad medicinskih, eugeničkih, socijalnih i etičkih indikacija, koje se uzimaju kao opravdanje za nasilni pobačaj u mnogim državnim zakonodavstvima.

U katoličkoj moralci, začeti plod ima osnovno ljudsko pravo na život i nitko mu ga ne smije nasilno oduzeti, ni pod kojom izlikom. Pobornici nasilnog pobačaja zastupaju uvjerenje da fetus nije pravo ljudsko biće i da stoga nema osnovnih ljudskih prava.

Pobožnost

Pobožnost (lat. *devotio*, *pietas*):

1. Osjećajna privrženost prema Bogu i religiji.
2. Molitva, obred ili koja druga duhovna vježba kojom se izražava ili njeguje takva privrženost. U tom smislu pobožnost je oblik duhovnosti, najčešće pučke.

U katolicizmu se pojedini oblici pobožnosti obavljaju izvan službenih bogoštovnih i liturgijskih okvira (pučka pobožnost).

Poganstvo

Poganstvo (lat. *paganismus*, od *paganus*: seljak), u kršćanstvu, naziv za antičke politeističke religije; u širem smislu, sve nemonoteističke religije. Naziv je nastao nakon IV. st. kad se kršćanstvo raširilo po gradovima Rimskog Carstva, a seosko je stanovništvo još ostalo privrženo politeizmu. Poslije se naziv poganstvo proširio na sveukupnu antičku filozofsko-religijsku baštinu. U tom se smislu o velikim grčkim filozofima, osobito o Sokratu, Platonu i Aristotelu govori kao o velikim i plemenitim poganima.

U krašćanskoj misiologiji naziv poganstvo katkad se veže uz animističke religije. U novije doba poganstvo se veže uz dekristijanizaciju zapadnog svijeta, vjerski indiferentizam i prodor politeističkih ili panteističkih sastavnica u nekoć kršćanske zemlje i narode (novo poganstvo).

Poganin u kršćanstvu, pripadnik politeističkih religija, osobito u antici. U Bibliji pogani su narodi koji nisu pripadali Božjem narodu (hebr. gojim, lat. *gentiles*).

Antun Marija Claret

24. listopada

<https://www.bitno.ne>

Sveti Antun Marija Claret, nadbiskup i misionar, rođen je 23. prosinca 1807. u katalonskom gradiću Sallent de Llobregat, kao sin malog tvorničara tekstila. U mladosti je radio kao tkalac u Barceloni, a 1829. stupio je u sjemenište u katalonskom gradu Vicu. Za svećenika je zaređen 1835. Djelovao je od 1843. kao pučki misionar u svojoj rodnoj Kataloniji, a od 1848. na Kanarskim otocima. Kao veliki štovatelj Srca Marijina osnovao je, 1849. godine, misijsku družbu Sinova Bezgrešnoga Srca Marijina (po njemu nazvanu i kletinci) a kasnije i žensku granu te družbe – Kćeri Srca Marijina.

Godine 1850. postao je nadbiskup Santiaga na Kubi. Tamo je obnovom sjemeništa, otvaranjem bolnica i škola, duhovnim vježbama, pastoralnim pohodima i misijama oživio zapušteni i zanemareni vjerski život. Za vrijeme potresa i vremenskih nepogoda, koje su uništile mnoge žetve, obilazio je bolnice, zatvore i darivao sirotinju, protivio se rasizmu, pisao o seoskoj duhovnosti i poljoprivrednim metodama, u župama osnivao štedionice.

Njegovo djelovanje bilo je neprijateljima vjere trn u oku pa su ga više puta pokušavali ubiti. Zbog toga ga je papa Pio IX. 1857. pozvao natrag u Španjolsku i povjerio mu službu ispovjednika kraljice Izabele II. Boravio je u Madridu i obilazio siromahe, osnivao knjižnice, muzeje, znanstvene ustanove, glazbene i jezične škole. Kad je 1868. izbila revolucija i kraljica napustila Španjolsku, i on je pošao u progonstvo.

Na glasu kao prorok i čudotvorac, glasoviti propovjednik i veliki promicatelj dobre knjige, objavio je i ostavio za sobom na tisuće propovijedi i mnoga vrijedna asketska djela. Naročito je zaslužan za širenje pobožnosti prema Presvetom Sakramentu i Bezgrešnom Srcu Marijinu. Preminuo je 24. listopada 1870. godine, u cistercitskoj opatiji Fontfroide blizu francuskog grada Narbonne, nedaleko od španjolske granice. Blaženim ga je proglasio papa Pio XI. 1934., a svetim papa Pio XII. 1950. godine. Njegovi kletinci broje danas više od tri tisuće članova i djeluju u 60 zemalja na pet kontinenata.

<https://book.hr>

NAŠI POKOJNI

ŽELJKO PAUŠIĆ,

PU brodsko - posavska, Mašić, 21. listopada 1991.

DRAGAN MARENDIĆ,

PU osječko - baranjska, Osijek, 22. listopada 1991.

REFIK PEHLIVANOVIĆ,

PU zagrebačka, 23. listopada 1991.

MARIO SVJETLIČIĆ,

PU požeško - slavonska, Pakrac, 24. listopada 1991.

ŽELJKO PRTAJIN,

PU zagrebačka, Zagreb, 24. listopada 1991.

EVELIN MARŽIĆ,

PU zadarska, Novo Pračno, 25. listopada 1991.

POČIVALI U MIRU